

M. Britast.

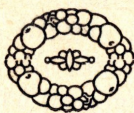
Kuld side.

„Saaremaa Kirjastus-Ohisus.“
1929.

A-7771 //

M. Priikast.

Kuld sïde.

„Saaremaa Kirjastus-Abisuse“ trükk 1929.

Oli wara hommik. Allee ääres kaswawate noorte lihawate kastaniate roheliſjed lehed hiilgasid wiſeſt kaſteſt. Juuli lõpu päike oli kõigeſt mõned ſüllad kõrgel ja ta kuldsweis kiiris ſärasiſid pealinna tornide kuldkuplid.

Plus esmaspäewa hommik.

Mere ligidal, kolmekordſes majas jooniſtate oſakonnas oli warajaje aja peale waatamata kiire töö käimas. Ohtuks pidiſid mõned jooniſtuſjed, mida hiljuti wettelastud laewa maſinate ſiſſe ſeadmiſeks wajati, walmis olema.

Arnold Drg oli tundi kaks juba nobedasti töötand, ja oma töö lõpetanud. Eſimeſt korda tänna tõuſis ta oma laua juureſt ja ſilmitſes omi kaaſtöötajaid.

Temä waſtas töötas Laine Eller, umbes kahekümmne aastane tütarlaps.

Arnold oli juba ammu tähelepannud, et Laine end waikſemini ülewalpidas kui teiſed temä kaasõed. Ta ei naernud teiſtega kaaſa nagu ſee ſagedaſti teiſte juures moeks oli. Ka ei armastanud ta juttu ajades aega wiita. Enamaſti tuli ta ikka ükſi tööle ja lahkus ka ükſi töölt. Oma tagaſihoidlikuſe tõttu ei püüdnud ka teiſed temale ligineda ega temaga ligemat ſõpruſt otſida.

Sarnajena oli Arnold teda neli kuud juba näinud, temaga ühes töötanud, kuid ſiiski olid nad ükſteiſele wõerad.

Warfi lõpetasid ka teised joonistajad oma töö ja endisele waikusele asenes jutt ja naermine. Igaüks tahtis nüüd oma pühapäewast läbielamist teistele rääkida ja oma arvamist teiste kõne kohta awaldada. Wiimaks kaldus kõne ka palwekoosolekutele. Pühapäewal oli kuskil suurem nooruskoosolek olnud, millest ka mõned joonistajad olid osawõtnud. August Jalak, kes teistest wanam, ja seega ennast ka teiste wanemaks pidas, koputas pliiatši otsaga waljusti joonistuslauale ja kui teiste jutt waikis, ütles:

„Kuulge, kas ei ole see liiga lapsik ja suur rumalus sarnastest koosolekuteest osa wõtta ja wiimaks ka uskuma hakata, et Jumal on ja et ta palweid kuuleb. Kui ka üks Jumal oleks, ei tohiks meie Teda siiski sarnasena ettekujutada, kellel igatsus oleks sarnast jaburdamist kuulda ja sellega aega wiita. Kui Jumalal, on temal juba siis tähtsamate asjadega tegemist. Tänapäew ei usu ükski haritud inimene sarnast rumalust nagu teie siin räägite.“

Arnold Org pööras end rääkija poole ja terawalt temale filmi waadates ütles ta:

„H-ra Jalak, mina ei tea, kas teie mind haritud inimeseks peate, ehk jaburdajaks arwate, kuid ühte ütlen ma teile: „Mina usun, et Jumal on ja et Tema ka palweid kuuleb.“

Mõni filmipilk walitses südaw waikus. Igaüks wotas misjuguise wastuse Jalak annab, kuid ta arwas paremaks waikida. Uuesti asusid kõik oma paberite kallale, et weel mõnda parandust teha, ning warfi helises elektri kell, ja kuulutas lõuna waheaega.

Kui Arnold oma lühikese tunnistuse Jumala ja palwe üle annud oli trehwas tema pill tema wastas istumat Laine Eller'it. See waatas ijeräraliselt temale ja Arnoldile näis, nagu oleks ta midagi küsida tahtnud. Alumise korral, riietamise ruumis, kui Arnold oma kätt kübara järele wälja sirutas, nägi ta Laine't oma kõrwal seiswat, kes taja temale ütles:

„Meie tee läheb wiist ühele poole?“

„Nõnda küll, preili Eller, ja kui see teile wastumeelt ei ole, siis wõime üheskoos minna.“

„Rõõmustan südamest, kui wõime tee peal mõned sõnad rääkida.“

Taewas oli pilwita. Heledasti paistis päikene ja tema kiired otsisid kastania lehtede wahelt läbipääsu, et kahte jalutajat alleel ligemal silmitseda, kes elawas jutlemises edasi sammusid.

„Preili Eller, kas teie pooldate minu waateid, mida ma joonistamise toas h-ra Falak'ile awaldasin?“

„Ei, mina ei wõi Jumalat uskuda, mina olen fatalist. Mina näen, et saatuse mustad pilwed arusaamata ja halastamata üle inimeste liiguwad. Ühte tõstawad nad õnnetaewasse ja teist liukawad nad häwitawasse sügawusse, ja ükski inimese oma pingutus ega katse, olgu see ka palwe, ehk usk, ei wõi seda määrust teiseks muuta. See tuleb, mis tulema pidi. Ka kõige targeim inimene ei wõi kindel olla, et ta kunagi saatuse karmi kätt ei tunne. Siin ei aita ükski asi, kõik sünnib nii, nagu see sündima pidi.“

Tema kõne muutus ifka waljemaks ja midagi libedat paistis tema filmis ja suu nurkades.

„See on lootujeta ja kurb ilmawaade,“ ütles Arnold, „ja teie kõne annab mõista, et teie otjata õnnetu olete.“

Laine pea wajus madalamale, filmanurkades paistjid piisarad ja ta wastas tajafesti:

„Ja, — wäga õnnetu!“

„Kas ei ole teie kunagi üht kätt, üht armastawat ja aitawat kätt tunnud ennast aitamas, ja kas ei ole teie kunagi mõelnud, et üks Isa on, keda võib paluda ja kes ka palweid kuuleb?“

Ta raputas pead ja sügaw walu paistis tema filmis.

„Teie ei tea kui palju õnnetust meie perekond on pidanud läbi elama. Minu isa, kes usin töömees oli, kaotas ühe sõbra truudujeta oleku tagajärjel kõik oma waranduse. Rahjust ja murest koormatud sai tema halwatuje ja poole aastase hirmsa walu järele suri ta, jättes ema kahe lapsega abita olekusje. Teine lastest, minu wend oli pime. Oma ei suutnud meie waranduse kaotust ja isa surma kaua kanda ning järgnes warjitemale. Keegi lapsjeta abielupaar wõttis meid mahajäetuid lapsi enese juure. Minu wend sai heade inimeste aitamisjel pimedate asutusse wastu wõetud, kus surm kahe aasta pärast tema elu — kui seda ülepea eluks võib nimetada, lõpetas. Järele jäin mina ükji. Minu onu pärandas oma surma eel minule wäikeje päranduse, millest mina ennast koolitasin ja riietasin. Need head inimesjed, kes meid peale wanemate surma oma juure wõt-

sid, olid isegi kehavad ja ma olin tänulik, et tohtifin nende juures elada, kuna kõik muud kulud pidin ise kandma. Paar aastat tagasi pidin ka nende juurest lahkuma ja nüüd elan ma oma tädi juures, aga kes teab kui kaua — pean ütleva: elu eesmärgi minul ei ole.“

Arnold oli põnewusega kuulanud tema kõnet ja ei leidnud kohe sõnu miska teda trööstita. Väikese wahetaja järele rääkis ta edasi:

„Kuidas võib Jumal, keda öeldakse armastus olewat, nii palju õnnetust ühe perekonna peale saata?“

„Breili Eller,“ ütles Arnold osawõtlikul toonil, „kas võib inimene Jumala püha tahtmist ja tegewust täiesti mõista, et nõnda otsustada. Jumal ütleb: „sest Minu mõtted ei ole teie mõtted, ega teie teed Minu teed,“ ja Jeesus ütles Simona Petrussele: „Mis Mina teen, seda ei tea sina nüüd mitte aga pärast pead sa seda teada saama,“ ja ma olen kindel, et ka teie pärast seda mõistate.“

„H=ra Org, mina ei ole enam koolilaps, olen juba kakskümmend aastat wana ja oleks tõesti juba pidanud selle aja jookkul seda mõistma, kui fiin ülepea midagi mõista on. Elu ei ole midagi wäärt. Minult uhkus, et seda mitte teistele näidata, et ma nii õnnetu olen, on mind fiit saadik hoidnud, et ma mingit rumalat sammu ei ole astunud. Ma ei ole oma südant kellegile nõnda awaldanud kui teile ja ma ei tea, miks pärast ma seda teen. Olen wiist täna liig kurwameelne.“

„Ma aiman preili Eller, kui raske see on ilma Jumalata ja Õnnistegijata elada ja oma jõuga püüda raskusi lahendada. Kristlase elu on teistjugune. Ka temal on raskused, kuid ta teab, et Jumal on temaga. Piiblis seisab kirjutet: „Kõik tuleb heaks neile, kes Jumalat armastavad.“

Nad olid linna keskele jõudnud ja sammusid üles mäele.

„Kui teil midagi selle vastu ei ole, siis võiksite siin pingi peal jalgu puhata ja oma kõnet jätkata,“ ütles Laine.

Nad istusid pingile. Mäe all paistis kirju waade. Autod ja omnibusid liikusid kiiresti ja inimesed kui jääsed sõelused nende vahel.

„Mina olen fode teie usu üle,“ ütles Laine. „Kui õnnelik võib see inimene olla, kes tohib uskuda!“

„Ka teie preili Eller võite sama õnnelik olla.“

„Ei, see on minul võimatu. Mina ei oska uskuda.“

„Ükski ei ole usklik sündinud. Elu õpetab meid uskuma ja selleks ei ole mingit koolitarkust vaja.“

„Siiski on midagi vaja. Nagu näete ja olete kuulnud, olen ma uskumata, vaatamata sellele, et olen pidanud elus mõndagi kibedat päeva läbi elama.“

„Kas teie ei tahaks usu pärast paluda?“

„Mina ei oska paluda“

„Ei ole tõsi. Teie oskate minuga rääkida ja niisama võite ka Jumalaga rääkida ja Teda paluda, et ta õpetaks ja aitaks teid uskuda.“

„Kas Jumal teeb siis kõik, mille pärast inimesed Teda paluvad?“

„Jah, ja ei. Kui meie midagi palume Tema tahtmise järele, siis kuuleb Tema meid. Ja kui teie usu pärast palute, siis võite kindel olla, et Ta teid kuuleb. Jumal pakub usku kõigile ja ka teile ja palve on fuldsõide mis meid Jumalaga kokku seob.“

„Praegu on see mulle veel arusaamata ja ei ole ka enam aega, pean ruttama, mind oodetakse.“

Nad tõusid pingilt ja Arnold saatis teda kuni tema koduni.

„Tänajest peale, tahan ma igapäew preili Eller teie eest paluda“, ütles Arnold kübarat fergitades.

Laine noogutas pead ja ruttas majja.

* * *

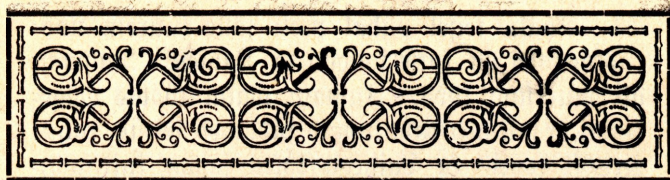
*

Arnold pidas sõna. Ei möödunud päewa, mil tema Laine õnnetuma hinge pärast Jumala trooni ette ei astunud. Tema uskus, et Jumal ford ka seda õnnetumat usuta inimest usule toob. Laine oli endiselt külm ja tagasihoidlik ja mõni ford paistis Arnoldile, nagu oleks Laine seda kahjatsenud, et ta ford nii awalik tema vastu

oli olnud. Siiski ühes asjas oli ta end muutnud. Ennemalt oli ta nõu küsimustega ikka Jalaka poole pööranud, kuid nüüd palus ta teda tema joonistusi järele waadata ja kus tarwis õpetada. See oli Arnoldile suureks rõõmuks ja julgustuseks. Laine ei põlanud teda, tema usu ja jumalafartuse pärast. Et Laine ise enam selle üle ei rääkinud, siis ei tahtnud ka tema peale tungida, waid palwes oodata, kuni Jumal tema südame awab.

*   *

*

Jõudis sügis, mis oli vihmane ja külm. Laine terwis näis halwenemat ja ta kaebas sagedasti walu üle mis ta oma liigedes tundis. Wae-waline elu ja niiske korter olid oma mõju awaldanud. Äge jookswa haigus näris tema kallal. Sagedasti puudus ta haiguse tõttu teenistusest. Tema tühi koht üle laua tuletas Arnoldile alati meelde nende esimest jalutus käiku ja pikemat west-lust. Nad olid wiimasel ajal sõbralikult üksteisega läbi saanud ja Arnold tundis igawust tema äraolekul. Ikka ja ikka mõtles ta sellele esmaspäewale, kui nad üheskoos töölt läksid ja mäe-weerul pingil istusid. Tihti küsis ta, kas ka Laine peaks sellele mõtlema. Ta oli mõnikord Laine silmades märganud ijeäralist armast waadet, aga kas oli see temale, ei teadnud ta öelda. Wõib olla oli see tänu täheks selle eest, et ta tema eest palus. Aga seda ei wõinud ju Laine teada. Ta oli temale küll lubanud sellest esmaspäewast saada tema eest paluda, aga kas ta seda enam mäletas. Igatusesega oli ta jõulu pühi oodanud. Tööd oli palju ja ta lootis pühade ajal wälja puhata ja ka wõimalust leida Laine't waatama minna.

Jõulu teisel pühapäeval peeti jälle suurem nooruskoosolek ja kutse saadeti ka Lainele. Rahwast oli murruna koos. Jumala waim töötas wägewasti ja mitmed rahutumad südamed leitsid rahu. Arnolt lootis ka Lainega kokku saada, kuid nähtawasti ei olnud ta tulnud.

Pühapäev möödusid. Rõõmsa lootusega astus Arnolt oma töötuppa. Ta lootis kindlasti, et Laine pärast pühi tööle tuleb ja siis tahtis ta temaga sügavamalt usu asjade üle rääkida. Kõik ilmuksid tööle, kuid Laine puudus. See tegi teda rahutumaks ja kartus tema hinge pärast tegi temale muret.

Oli ta ehk raskesti haige? Võib olla ehk juba mittu nädalat woodis. Kas ei oleks ehk sünnis teda waatama minna, ehk kedagi teist saata: Laine oli ju temale öelnud, et ta kellegile oma raskesti ei olnud awaldanud. Tema üksi teadis tema raskesti minewikku ja Jumalata elu. Kas ei olnud sellest juba küll, et tema terwise järele kuulata. Jah, mina pean iigi minema otjustas ta wiimaks.

Uuel samal päewal, pärast töö lõppu helistas ta Laine korteri ukse ees.

Ukse awas tundmata naisterahwas, kes Arnoldi soovimise kuuldes ütles:

„Preili Laine on haige ja ei wõta kedagi wastu.“

Nii oli siis tema paha aimamine ometi tõde. Tema oli haige. Arwatawasti raskesti. Ega muidu ei oleks öeldud, et preili Laine ei wõta kedagi wastu. Ta ei kahelnud, et peale jookswa

haiguse ka Laine hing haige on. Oh kui hea meelega oleks ta temale taewa Issa armastusest rääkinud. Kas ta praegu peaks veel Jumala olemas olu üle kahtlema? Ehk on see tee, mille kaudu Jumal teda usule toob ja tema palwetele wastab. Ta ei uskunud et see noor elu igatsew süda, oleks rõõmuga surmale silma waadanud. Oh kui ta wõiks teda aidata Jeesust leida! Sa-gedamaks ja palawamaks muutusid tema palwed. Iga päew ootas ta, et Laene laskeb kutsuda — kuid asjata. O kuidas oli ta jellepärast Jumalat palunud, aga päewad möõdusid, ja teda ei kutsutud.

Wiimaks ei suutnud ta enam oodata. Ma pean kord weel minema, otjustas ta. Juba mõni päew ennem oli ta ilusa uuetestamendi ost-nud, mida ta mõtlez Lainele kinkida kui tal õnnes-tab temaga kokku saada. Mitu korda oma töö juures palus ta Jumalat, et Ta tema rääkimist te-maga õnnistaks ja Laine pimedat südant walgustaks.

Peale töö lõppu oli tema esimene käik Laine poole. Uks awanes ja Laine seisis tema ees.

„Wabandage preili Eller, et ma juba teist korda julgen teid tülitada. Minu süda ei annud mulle rahu enne kui pidin tulema, et teie hinge ja ihu terwise üle teateid saada.“

„Olge nii lahked ja astuge jisse,“ ütles Laine.

Ta juhtis Arnoldi sohvale istet wõtma kuna ta isi tema wastas leentoolis aset wõttis.

„Ma olen juba mõned päewad woodist wäl-jas“, ütles Laine, „aga kui kaua ma seda mõ-nustust tohin maitsteda, ei tea. Minu haigus läheb

päew päewalt tõsisemaks ja ma usun, et minul enam iialgi wõimalust ei saa olema teie juhatuse all töötada."

"Miks teie preili Eller oma tulewiku nii tumedalt enesele ette kujutate? Haigus ei ole iga kord halwatulewiku ette kuulutaja. Nagu kui ja talw ennaft wahetades inimestele kasutoowad, nii on ka muudatused inimeelus neile kasuks, ehk see sagedasti meile küll arusaamata on."

"Teie arwamise järele on siis minu haigus ka minule kasuks."

"See ei ole mitte minu arwamine, waid Jumala sõna ütleb nii."

"Teie härra Drg olete juba nii mõnigi kord Jumala sõna meeletuletanud, aga mina ei tunne piibelt. Meie majas, nii palju kui mina mäletan ei ole iialgi sarnast raamatut olnud. Mis mina koolis lugesin ja õppisin on ammu ununud."

"Kga teie wõite nüüd Jumala sõnaga tutawaks saada. Ma mõtlesin enne teie juure tulemist just selle peale. Haiguse ajal wajab inime sõpra ja jeltõilist, kes teda trööstib ja rõõmustab ja sarnase sõbra leiata teie Jumala sõna sees. Ma tõin kaasa uuetestamendi ja kui lubate, siis kingin seda teile meie koostöötamise mälestuseks."

Arnold wõttis taskust paberise pakitud testamendi ja ulatas seda Lainele.

"Tänan härra Drg, kuid pean siiski imes tama millised naiwused inimesed on, otsiwad õnne, mida ometi ei leidu terwelt planeedilt. Imestan iseenesegi üle, et ma ennemalt ei ole tulnud ween-

dumusele, et õnn ei ole muud kui rumalate inimeste ettekujutus ja tühi sõna kõlks.“

„Miks otsite siis õnne, sealt, kus teda ei olegi leida“, ütles Arnold temale tõsiselt filmi waadates.“ Mida peate teie õnneks? Inimesed arvavad, et nemad siis õnnelikud on, kui neil on palju raha, hea terwis, kui äri hästi õitseb, teenistus palju kasu toob, kui nad kuuljad on ja neist lugu peetakse, kuid kõik need kiiduwäärt asjad on maisjed ja ei wõi ühtegi inimest õnnelikuks teha. Saarnane õnn on kui klaas, — üks wäikene pigistus, õrn löök ja ta puruneb. Kui õnn seisaks ihu terwises, mis peaksid siis need tegema, kes haige woodis peawad lamama, halwatud, keda teised peawad aitama ja haigewantris edasi lükkama. Kas nende eest õnne üks on siis kinni pandud? D, see oleks tõesti kurb!

Eh! kui õnn seisaks rikkuses, mis peaksid siis waesed ütleva, kes elu aeg puudust kannatavad. Mis saaks siis waestest lesknainestest, kes suure waewaga igapäewast leiba teeniwad, et ennast ja omi lapsi nälja surma eest hoida. Kas peawad nemad siis oma raske töö juures elu aeg õnnetumaks jääma? D, kui hirmus see oleks!

Ei, preili Laine, meie õnn rippub mitte wälisest asjust ja nii kaua kui meie teda sealt otsime oleme õnnetumad. Saarnane õnn wõib iga filmapilk kaduda. Külmi läbitõmbew tuul wõib meilt terwise riijuda, pankrott wõib terwe ärielu purustada ja see wõib mõne minuti jooksul sündida ja kui meie õnn neis asjus oleks, siis peaksi me alati oma õnne katkemise pärast

mures olema. Õnn on midagi suuremat ja paremat, ja tänu Jumalale, et meie õnnel ei ole midagi ühist sarnaste asjadega.“

„Jah ma olen rumal ja otsin õnne igalt poolt,“ ütles Laine aknast välja waadates. Olen mõnigi kord enesele sellepärast etteheiteid teinud, kuid mis teha? Inimene on juba sarnane saatusse mängu pall ja tahtmata tõuseb igatsus otsimist jätkata“.

„Mõistan teid ja ka seda tungi mis teid otsima ajab. Iga inimhinges on igatsus õnne järele, ehk arusaadavamalt võelda: rahu järele. Et teie hinges rahu puudub, siis ei või teie enne rahule jääda, kui saavutate selle, mida otsite.“

„Olen teile juba ennemalt öelnud, et minu elu on eesmärgita ja usun ka kindlasti, et see õnn, ehk nagu teie nimetate rahu, ei saabugi enne surma.“

„Kui teie teda enne ei leia, siis ei ole teil teda ka surma tunnil loota. Teil ei pruugi teda otsida, ega oodata, vaid vastu võtta.“

„Teie räägite, nagu võiksin ma õnne nõnda vastu võtta kui seda raamatut.“

„Just nõnda ma mõtlengi. Teie ei ole ainukene, kes tunneb end õnnetu olevat, suurem jagu inimesi on õnnetumad. Nende hulgas on rikkaid ja vaeseid, harituid ja harimatuid, noori ja vanu ja seda õnnetust on patt toonud. Inimese waim tunneb ainult siis rahu, kui tema Jumalas hingab sest ta on osa Jumalast. Batuslangemise läbi lahutas patt inimest Jumalast ja sest ajast algas inimsoo südamel rahutus ja otsi-

mine. Et Jumala Waim ei saanud inimest enam juhatada, siis kaldusid nad oma arwamistes õigelt teelt kõrwale, ja otsisid rahu ehk õnne sealt, kus teda leida ei olnud. Inimene ei oleks iialgi wõinud enam õnnelikuks saada, kui Jumal ise ei oleks appi tulnud. Seepärast läkitas Jumal oma Poja inimeste Õnnistegijaks ja iga üks, kes Teda nüüd vastu wõtab, temale antakse meelewõld Jumala laps olla ja õnne pärida.“

Laine oli kuulanud huwiga. Ta lootis midagi ilusat ja trööstiwat kuulda, midagi, mis oleks tema kahtlused peletanud ja lootust tulewiku äratand, kuid Arnold oli öelnud, et Jumala Poja wastuwõtmisega saame rahu. See oli temale arusaamatu ja ta wastas kurwalt:

„Ma ootasin midagi paremat. Midagi, — m. s. minu murtud südamt oleks parandand, kuid see kõne on minul arusaamatu. Wabandage, ma ei taha teie tundeid haawata, aga see ei ole minul.“

Walus tunne täitis Arnoldi südamt. Mis paremat wõis ta temale rääkida. See oli kõige parem, mis ta öelnud oli, kuid Laine ei mõistnud teda. Temale tulid meelde Jeesuse sõnad: „Ilma Minuta ei wõi teie ühtegi teha“. Ja, kes wõib inimese hinge pealt katet tõsta, et igawese elu kiired sinna walguft jaada. Aga mida inimene ei wõi, seda wõib Jumal. Tema woodi kohal kodus rippus kuldkirjaga lause: Räägi seda Jeesusele! Need sõnad tulid temale meelde. aga kuidas wõis ta oma muret Jeesusele teatada.

Kas Laine sellega rahul on, kui tema siin põl-
vitab. Siiski võib jeda temalt küsida.

„Teie, preili Eller, lootsite midagi pare-
mat kuulda. Seda anda ei ole minu võimu-
ses. Seda võib ainult Jeesus. Kas teie lu-
bate, et ma siin teie juuresolekul jeda Temale
räägin?“

„Minul ei ole midagi selle vastu,“ ütles
Laine tõsiselt.

Arnold langes põlvedele ja palaw palwe
tõusis tema jüdamest armu aujärje ette.

Laine oli istuma jäänud. Tema pale läks
ikka tõsisemaks, nähes piisraid Arnoldi palgeid
mööda maha veeremas. Miks nuttis ta? Tun-
dis ta tõesti temast kahju? Vädi paluti ikka
nõnda nutuga? Aga mikspärast nimetab ta
mind õnnetumaks? Teab ta siis tõesti, et ma
õnnetu olen? On ta ehk jeepäraft kurb?

Nõnda küsis Laine kõik palwetamise aja.
Ja kui Arnold oli aamen öelnud ja ülestõus-
nud ei teadnud ta, mis öelda.

„Ujun, preili Eller, et Jeesus saab teile
kõige paremat andma“, ütles Arnold temale kätt
andes ja jumalaga jättes. Kui lubate, siis
tahaksin hea meelega teid weel külastada teie hai-
guse ajal.“

„Palun,“ ütles Laine. „Siis on minul
ka võimalus teile sellest teadustada, kui olen
kõige paremat leidnud.“

---

* *
*

Möödus talv ja tuli ilus kevad. Igatsusega oli Arnold teda oodanud. Ta lootis, et kevadine soe õhk saab ka Laine haigusele muutuist tooma. Ühe korra oli ta teda talve jooksul külastanud. Laine oli endiselt rõhutatud ja lootusetu. Arnoldile paistis, et see ilmaaegu on temaga rohkem usuaegade üle rääkida ja see pärast otjastas ta harvem teda vaatamas käia. Ta teadis, et inimene ei või inimese südant avada. Viimane kord teda külastades oli ta temaga tõsiselt rääkinud aga Laine jäi siiski murdmata. Tema kindel usk oli, et saatus tema teed juhib, mida ükski ei või teiseks muuta. „Ma tahan rohkem teie eest paluda,“ oli Arnold temale lahkudes öelnud ja ta oli ka seda teinud.

Algas puhkusele lahkumise aeg ja mitmed Arnoldi kaastöötajatest, sõitsid maale ka tema pidi puhkust saama, kuid ta tahtis seda hiljem kasutada. Ta oli lootnud, et Laine termis kevadises värskes õhus paraneb ja ta jälle tööle tuleb, kuid Laine ei tulnud. Oli juba mai lõpp. Mis on Lainega? küsis ta jägedasti. On ta juba

parem? Wißt mitte, muidu oleks ta teda wäljas fohtand. Ehk on haigus raskemaks muutunud? Ehk on juba furnud? Ei see ei wõi olla, siis oleks wähemalt sellest ka nende wäkonnas teada. Sarnaseid küsimusi harutades seisis ta ühel peale lõunasel tunnil jälle Laine ukse ees ja kõlistas.

„Breili Eller sõitis mudasupelusaasutusse oma terwist parandama“, ütles temale Laine tädi uft awades.

„Ara sõitnud“, hüüdis Arnold ehmatades.

„Ja“, wastas see. Tema terwis läks päew päewalt ifka pahemaks ja arst soovitas temale tingimata sõita“.

Arnold oleks heameelega tahtnud temast rohkem kuulda, aga mingisugune jala hirm takistas teda edasi küsimast. Ta jättis jumalaga ja astus nullitsale. Kuhu oli ta sõitnud? Oh kui rumal ma olin, et aadressi ei küsinud! Ta pidi juba tagasi pööрма, et seda küsida aga mis saab tädi sellest arwama. Ei, see ei ole sünnis.

Üksinda uulitsal jalutades tundis ta mingit walusat pistet oma südames. Näis, nagu oleks ka tema õnn kadund. Mis on minuga juhtund, küsis ta iseeneselt? Kas ehk armastan ma teda? Dns see wõimalik? Ja, ta tundis forraga, et ta teda armastas, rohkem kui kedagi teist. Laine, — kirjendas üks hääl tema rinnas. Tema esimene mõte oli waksalt minna ja Lainele järele sõita, aga kuhu? Ta ei teadnud ju tema aadressi. Kas ei teadnud ta, kas Laine teda armastab. Ei, ta ei armasta mind, muidu oleks ta oma ärasõidust mulle teatand. Ta ei armasta ka minu

Jumalat. Meie oleme usu asjades üks teisele võõrad. Oh kui hea oleks, kui ta Jeesust armastaks. Ehk olen ma ise selles süüdi? Miks waikisin ma sagedasti? Ehk ei olnudki minu kõne temale nii tüütaw nagu ma arvasin? Mul olid võimalused, ma ei kasutanud neid. Nüüd on ta kaugel ilma trööstita, rõõnuta, lootuseta, ilma Jumalata. Ma ei wõi midagi enam tema kasuks teha. Kui ta nüüd seal sureb, ilma usuta, ilma Jumastajata. Aga siiski — ma wõin midagi teha — ma wõin tema suremata hinge eest paluda. Ja, jeda tahan ma teha. Ma tahan, südamest paluda.

Viimane mõte tõi rahu jälle tema südamesse ja nõnda sammus ta kodu poole.

* * *

Waikelt puhkab juur sinine meri joendawa päikese kiirte all. Mere ääres rannal on elu. Wanad ja noored liiguvad läbisegamini. Soe päikene ja kosutaw mere õhk meelitab kõiki majast wälja astuma.

Ühes loopsakalt õitsewas aias, kiiktoolil puhkab noor tütarlaps. Kurwad, täis elu igatsust silmad waatavad kaugele sinisele merele, kuna aga süda unistab ülemere kaugel olewast kodust ja sõbradest.

Kas peaks seal ka nii soe ja ilus ilma olema? Kas sirelid peaks juba õitsema? Tädi lubas iga päew aiaft wärskleid oksti tuua ja minu lauale asetada. Ta on tõesti hea inimene. Ei tea, kas Arnold on seal käinud? Ei tea, kas ta teabki, et ma olen ära sõitnud. Ma oleks siiski wõind lühikeste teate tema jaoks maha jätta. Ma usun, et ta tingimata tuli minu terwiše järele küsima, ja nüüd kuuleb, et olen nii külmalt ära sõitnud. Kas ta peaks weel minu peale mõtlema! Ta lubas minu eest paluda, ja ta teeb jeda tõesti siis peab ta ka minu peale mõtlema. Oh, oleks ta siin!

Palaw puna tõuseb tema kahwatand palgeile ja ta käsi sirutab ilusa, naha sisse poogitud raamatu järele, mis alati tema lähedal seisib. Kui ta teaks, et ma olen omale ka piibli ostnud ja jeda heameelega loen. Ah, ta ei wõi aimatagi, kui kalliks see raamat minule on saanud ja kui palju imelisi wastuseid ma oma küsimustele sealt olen leidnud.

Arnoldi palwe ja piisad ei ununenud tema meelest. Ta oli weendumusele jõudnud, et Arnoldil tõesti tema suremata hingest kahju oli. Ta oli kõhe, peale tema ära minemist põlweledele langend ja palund, et Jeesus wõtaks talt ta hinge piina, ta hinge matwa koorma. See oli esimene kord tema elus. Mis on siis siin naeruwäärilist, oli ta ta mõelnud.

Nastafadu on palwetatud ja palwetajad ei ole sellest ka keelu tagajärjel loobunud. Kui hea tundis ta omal olewat, kui ta põlwitas. Ta

wõis wabalt, kartmata, kõik, oma südame pealt rääkida, mis hinge piinas. Tal ei pruukinud häbeneda, ega ilusaid sõnu otsida. Ta ütles, mis südamele walu tegi. Arnold oli öelnud: „Ujun, preili Eller, et Jumal saab teile kõige paremat andma“, ja miks siis tema ise pidi selle juures kahtlema. Ta tahtis ka nii rahulikult ja õnnelikult saada, nagu Arnold oli. Ikka palawamaks ja ärdamaks muutus tema palwe ja wiimaks jooksid ka pisarad. „Oh, Jeesus, Jeesus! hüüdis ta, „andesta, et olen uskumata olnud ja Sinu häbiks elanud! Aita mind uskuda ja uut elu alata!“

Oli juba hilja. Tädi oli magama heitnud, kuid tema ei wõinud uinuda. Tema minewik seis-
sis nii elawalt ta silma ees. „Oh oleks ometi keegi ennemalt mind paluma õpetanud ja mulle Jeesusest rääkinud, siis ei oleks pruukinud mul nii palju nuriseda, ega oma saatust süüdistada. Weel kord langes ta põlvedele ja palus ka seda rumalust andeks. Ja forraga, — mis see on? Kuhu on minu südame piin ja ahastus jäänud. Imeline wäikne rahu täitis tema südant. Ta oli ülewoolawa rõõmuga täidet, ei saanud enam paluda, waid tänusõnad woolasid temad suust. „Jesand, mis on minuga süündind? Kas siis tõesti oled mulle kõik andestand? Jah, see ei wõi teisiti olla. Minu süda ütleb mulle, et ma olen Sinu laps.“

Seft silmapilgust algas uus elu. Kõik pais-
tis temale uues walgukses. Isegi tema haigus oli ununud.

Nii kestis see kuni kowadeni ja siis läks haigus korraga pahemaks. Walud andsid rohkem tunda ja ta pidi sagedasti jälle woodi heitma. See tõi kahtlused tema südamesse. Kas ei olnud ta oma terwise pärast Jumalat palund. Miks oli ta ifka haige? Ta oli alles nii noor ja tahtis hea meelega weel elada, ja ka teistele sellest rääkida, mida ta palwes oli leidnud. Pidi ta siis tõesti oma wanematele ja wennale jälgima? Miks ei kuule Jumal minu palwet? Ja kui Jumal palwet ei kuule, siis ei maksa ka paluda. O, need olid pimedad päewad, mis riisusid kõik rahu ja lootuse. Keegi ei wõind aimata, mis sugune wõitlus tema hinges oli. Wastu meelselt laskis ta arstist ennaft mudasupelusaasutusse jaata ja siin oli midagi iseäralikku temaga juhtunud, mille peale ta weel täna rõõmuga mõtles. Ühel öösel kui walud jälle suured olid, langes ta põlwili ja korraga tuleb üks lause piiblist tema meelde, nagu oleks keegi jeda öelnud: „Sulle saab küll minu armust!“ Eest silmapilgust kadusid kahtlused. Ta wõttis ruttu Arnoldi poolt kingitud testamendi, et jeda salmi leida, kuid ta ei teadnud, kus see imeline selm seisab. Nii hakkas ta lugemisega algusest peale ja jõudis mõne päewase lugemise järele selle salmini. Mitu korda luges ta nüüd jeda salmi ja imestas kuidas Jumal juust selle salmi tema meelde tuledas. Ka siin oli Paulus oma haiguse pärast palund, mis peale Jumal temale oli wastand: „Sulle saab küll minu armust.“ Warji oli testament läbi loetud ja ta laskis omale ka piibli osta. Ime-

lised töötused leidis ta sealt, mis kui kaste tema kuiwa hinge kosutasid. Tulid ka pärast weel päewad ja tunnid, kui usu taewas pilwines ja umbusu tont oma käed tema järele wälja sirutas, aga siis haaras ta jälle oma piibli ja imelik — kõik kahtlused kadusid ja rõõm täitis hinge.

„Ah, kui minul kedagi inimest oleks, kes mind mõistaks ja aitaks!“ Siin ei tunne mind keegi ja mina ei tunne ka kedagi. Oleks mu tugewam, siis lähaksin ja kuulaksin kas siin leidub sarnaseid inimesi, kes mind mõistawad, kuid nüüd ei saa ma paigast. Kui nüüd Arnold siin oleks ja ma võiksin temaga rääkida! Kui palju oleks minul küsida ja ta võiks mulle õiged wastused anda.

„Arnold, Arnold!“ ohkas ta sagedasti ja pigistas oma palawat pead käte wahel. O, see oli raske mõttlus! Mitu korda oli ta jule wõtnud, et temale kirjutada — kuid kartus, et see wiisakuseta on, sundis teda sellest loobuma. Ta ei tohtinud temalt nii juurt ohwrit nõuda ja teda töölt ära kutsuda. Tema oli nii edasi püüdnud, kuidas tohtis ta tema rahu rikkuda. Pealegi oli tema haige — surma pruut. Tuhanded korrad oli ta ise endale öelnud: Sa ei tohi tema nime enam nimetada — kuid temale isegi ootamata hüüdis ta jälle: „Arnold“ ja sirutas käed wälja tema järele.

„O, Jumal — o Jumal, miks pärast ei tohi see siis mitte sündida? Palawad pisarad weeresid mööda kahwatand palejid alla. Taewas oli nii selge ja sinine — meri kui peegel — ent hing nii wäsinud ja igatses rahu ja sõbra järele.

* * *

*

Arnold oli omad wiimased joonistused ära annud, homme algas tema puhkus aeg. Ta mõtles kuhugi maale, waiksesse kohta minna, kus enmast wärskes õhus ja jumalajõna uurimises kosutada. Ta igatses üksi olla ja seepärast ei tahtnud ta linna jääda.

Koju tulles leidis ta kirja laualt. Käekiri oli tuttav, kuid lähtekoht kaugel, kus temal mõnedki tuttavad olid. Ega ometi Laine ei ole sinna läinud, tõusis küsimine tema südames? Ehk on tema kirjutanud? Ruttu awas ta kirja kus järgmist luges:

„Hea sõber! Mina olen haige — väga haige. Kas tohin teid paluda mind vaatama tulla?”

Igatšusega ootaja
L. Eller.

Kirja lõpul oli aadress.

Järgmise rongiga sõitis Arnold pealinnast wälja.

* * *

*

Oli jõe augusti hommik. Laew oli waras-
kult sadamasse jõudnud ja palju reisijaid kaasa
toonud. Ka Arnold oli nende seas. Ruttu wõt-
tis ta woorimehe ja sõitis kirjas tähendet aadressi
järele linna.

Maja perenaine, kus Laine wiibis, awas
temale ukse ja juhatas Laine tuppa. Ehmata-
des jäi ta ukse juure peatuma, nähes Laine kah-
watand palet, kes ennaft patjade wahelt üles
ajas ja omad käed temale wastu sirutas.

„Arnold!“ hüüdis ta, ja see kostis Arnol-
dile, kui juubeli hüüid.

„Laine! kogeldas tema ja langes põlwi-
li tema woodi ette, fattes ta palawaid käsi juu-
andmistega.

„Kuidas olen ma teid oodanud,“ ütles Laine
rõõmu piisarates tema peale waadates.

„Teie olete mind oodanud. Miks ei kir-
jutanud teie siis ennemalt?“

„Oh, ma ei julgenud. Kartsin teid tüli-
tada. Aga ma ei suutnud enam oma südame üle
walitseda, ehk ma küll kaua wastu panin. Müüid
olen teid siia kutsunud, ärge mõistke mind hukka
ega olge pahane minu peale.“

„Süda — armastud süda“, hüüdis Arnold,
„miskpäraft panid ja oma südame summile wastu.
Oh, kui Sa teaks, mis walu mina Sinu ära-
sõidu päraft kannatafin. Minu hinges on juu-
red wõitlusjed möllanud, mõeldes jellele, et ma
Sind enam ei näe. Ma ei wõinud ennemalt
aimatagi, et Sa mulle nii kallis oled, Sa minu
armastud süda.“

Õhtul wõinud Arnold kaua uinuda. Päewa sündmused olid liig tugevasti tema wäsinud närwidele mõjunud. Laine oli Jeesust leidnud. Laine armastas teda. Tema tahtis oma puhkuse aega Laine läheduses mööda saata. See oli liig palju ihe korraga.

Ka Laine magas rahutumalt. Hommikul, kui maja perenaine tema tупpa astus ja tema wäsinud waadet nägi ütles ta emalikus armastuses.

„Laps, mina ei pidanud sinu soovii täitma. Mis ütleb arst, kui ta sind täna nii haiglase näeb. Meie peame warssi ajutusse minema, aga waewalt on sul' selleks jõudu.“

„D, minu kallis ja hea emakene“, ütles Laine omi käsa tema poole sirutades, „tule minu juure, ma tahan sind südamest tänada. Sa oled palju paremini kõik korraldand, kui mina oskasin sind paluda. Uhu, ma olen õnnelik, nagu ma seda ennemalt kunagi ei olnud. See wäikene palawik, mis mul' sellepärast on, ei tee juuremat wiga. Usum, see aitab kaasa minu terwenemisele. Tule emakene istu minu woodi äärele ja ma tahan sulle Arnoldi jutustada. Nagu sa ütlesid, meeldib ta sulle. — Kuidas see mind rõõmustab!“

Maja perenaine istus tema woodi äärele silitas õrnalt tema kahwatanuid palgeid ja ütles õrnalt tema silmi waadates: „Kallis laps, ma

mõistan minu röömu, aga sa ei pea unustama, et sa haige oled. Kui sa tahad terve meilt ära minna, siis pead sa väga ettevaatlik olema. Ka üleliigne rööm teeb kahju.“

„Ma tean, kuid meie oleme ju noored, ei wõi teifiti. Ja ma usun kindlasti, et Arnoldi meile tulemine minu paranemisele omajagu kaasa aitab. Arst ütles see olla hea, et ma end wäsinud tunnen, see tähendada paranemist, nii emafene on mudawannid juba aidanud.“

„Ma tean, ma tean, kallid laps. Mudawannid aitawad, ent mitte nii ruttu, kui sina tahad. Nasta pärast tunned end palju parema olewat ja kui sa weel järgmisel aastal meile tuled siis saad sa täiesti terveks.“

„Oh küll see on hea, kui ma terveks saan ja wõin oma armast Arnoldi aidata. Kui imelikult Jumal inimese teid juhib. Meie kumbki ei teadnud, et meie üksteist nii südamest armastame. Meie mõlemad piitüdsime seda armastust surmata, aga see oli wõimatu. Tead emafene, mina olin inimene, kes Jumalat ei uskunud. lapsepõlwe raskused ja mured olid mind kõigile kõwaks teinud. Kuid Arnold ei wäsinud ega tüdind mind juhatamast ja minu eest palumast, ja tänu Jumalale, tema armastuse läbi olen ma ka Jeesust leidnud. Ma ei wõind teifiti. Tema oli mind Jeesuse juure juhatand ja ma pidin seda temale teadustama. See ja ka minu haigus olid põhjuseks, miks ma temale kirjutasin ja palusin mind waatama tulla. Mina lahkusin pealinnast, ilma, et ma oleks temale sellest teadustand, ehk oma

aadressi temale teatand. See waewas minu sü-
dant, et ma nii külm tema wastu olin. Mina
ei wõind aimatagi, et tema mind armastab, ka
ei teadnud tema, et mina teda armastasin. Et
meie südamed üksteist ühel ja samal filmapilgul
leidjid, jeda wõtame meie kui armu kingitust oma
taewase Isa käest. Oh emafene, ära ole kuri,
kui ma ehk vieti ei tallitand, aga nüüd olen ma
üliõnnelik. Ehk küll Arnold mulle väga kallis
on, tunnen siiski, et armsam on Jeesus. Temata
on elu tõesti õudne. Kas on sinul emafene ka
pimedaid päivi olnud?"

"Ja, minu kallis laps", ütles perenaine
pijaraid filmist pühkidus, "minu elu on juure-
malt jaolt orus olnud. Kuid minul ei olnud sar-
nast head sõpra, nagu sinul. Olen pidanud üfji
oma walu alla neelama."

"Kas te emafene oleks nõus meid Arnol-
diga oma sõpradeks wõtma? Arnold oskab nii
armsasti õnnistegijast rääkida ja ma usun, kui
tema teiega räägib, et siis ka teie kurbtus kaob,
ja teie orust mäele jõuate."

"Tänu Jumalale, ma olen juba orust mäele
jõudnud. Ma ütlesin, minul ei olnud sarnast head
sõpra, siis, kui ma ilma Jumalata olin. Nüüd
on minul palju sõpru, wendi ja õdesid. Meie
käime sagedasti koos ja see on nii armas ja kal-
lis. Rahju, et sa ei wõi meie seltji tulla. Sa
näeks, kui hea meil on ja kui armsasti meid õpe-
takse. Aga minul on juba sellestki, et teie mind
oma sõbraks wõtate. Jeesuse sees ei ole mingit
wahet. Tema weri ühendab ja muudab ka wiha-

mehed sõpradeks. Minul ei ole iialgi nii arm-
said suvitajaid olnud. Ma olen südamest õnne-
lik, et tohime kui ühe Isa lapsed minu wiletsa
majakese sees elada ja õnnelikud olla." Ta tõm-
bas Laine oma rinnale ja mõlemad nutsid.

*

*

Need olid tõesti õnnelikud päewad, mida
Arnold ja Laine üheskoos läbi elasid. Nad istu-
sid wahel mitmed tunnid ilusas aias puude all
ja jutustasid üksteisele omi möödunud juhtumisi
ja läbielamisi. Wahel oli ka majaperenaine nende
seltsis ja siis pidasid nad piibli tundi. Sarnasel
korral oli Arnoldil palju seletada. Laine tahtis
iga salmi kohta seletust saada. Tema hing jänu-
nes elawa Jumala sõna järele. Oli Laine wä-
sind ja heitis woodisse, siis kasutas Arnold neid
silmapilke maalimiseks. Ta oli pealinnast selleks
tarwilikud asjad kaasa toonud ja ilus suwitus
linn pakkus maalimiseks palju materjaali. Mõni-
ford üheskoos mererannal, ilusal heinamaal, kõn-
dides tegid nad tulewiku plaane, kuhu talweks
minna ja tulewikus elama asuda.

Suwitus aeg jõudis lõpule. Suurem osa
suwitajaid olid juba ära sõitnud, ent Arnold ja
Laine kosutasid endid ikka weel mahedas augusti
kuu mere õhus.

„Waata armjam“, ütles Laine ühel õhtul
loojenewa päikesele näidates, „kuld side.“

„Mida mõtled ja sellega minu armas?“

„Kas ja ei mäleta enam seda unustamata päewa, aasta tagasi, kui meie pealinnas mäe peal istusime, kus sina muu seas ütlesid: Palwe on kuldside, mis meid Jumalaga kokku seob. Waata kui ilusasti õhtu puna taewast ja maad ühendab. Wiimased päikese kiired on kui kui kuld sideaed mis neid kokku seowad. Nii on Jumal ka meie südamed armastuses kokku sidunud. Olgu meie tulewane elu, minu armas Arnold, ikka taewaga nõnda kokku seotud, nagu see ühendaw pilt taewa serwalt meile paistab.“

Arnoldi silmi tulid pijarad sarnast palwet kuuldes, „see on tõesti kuld side“, ütles ta ükssilmi taewaserwale waadates. „Ma ei tea tõesti paremat, kui sinuga ja Jumalaga ühendud olla. Tema on meie südamed ühendand ja Tema üksi võib seda sidet lahti peasta.“

„Arnold, mina olen nii õnnelik — nii õnnelik. Ma ei unusta iialgi et peale Jumala on minul ainult sind tänada, et ma nii õnnelik tohin olla. Minu sügawam soow on, et meie hea wahetord Jumalaga iialgi ei saaks meie soowide ja kaebamiste läbi rifutud. Olgu meie elu täis tänu Temale, kes meid nii wäga armastab!“

„Sina oled täna nii iseäralik ja rõõmus. On sinul ehk selleks mingisugune põhjus?“

„Jah minul on selleks põhjus. Mõõdunud ööl rääkisin mina kaua Jumalaga ja mulle paistis et usklikud rikuvad ise oma wahetorda Jumalaga sellega, et nad omi soowisid tahawad läbi wiia. Täna öösel lubasin mina Jumalale,

mitte enam sõnakuulmata olla. Ma tahan edespidi Tema juhatuse järele käia. Õhtul, kui woodi heitsin, seiswad minu wiimased möödunud aastad nii elawalt minu waimu filmade ees. Kui palju halastust ja pikkameelt pidi Jumal minu wastu üles näitama. Sa tead ju, kui uskumata ja nuriseja ma olin, ja kui see oleks nii ifka edasi läinud, mis oleks küll minuist saanud. Nüüd olen ma Teda leidnud, nüüd, kus ma haige olen, teiste abi tarwitan, miks ei armastand ma siis Teda, kus ma terve olin. Kui paljudele ütlesin ma: Ei ole Jumalat, ja kui ta on, siis ei wõi Tema nimi armastus olla. Siiski kannatas Ta minuga, saatis Sind minu lähedale, awas sinu läbi minu filmad ja wiimaks andestas kõik wõla. Ja nüüd, kui palju on praegu mul weel oma tahtmist ja tulewiku plaane. See kõik seisib nii elawalt minu ees ja mul' oli tõesti häbi enese peale waadates. Ma lubasin ennast edespidi mitte enam juhtida, waid kõikis Tema tahtmist teha. Isegi meie tulewiku panin ma Tema jalgele. See ei olnud mul' kerge. Sa tead ju kui südamest ma sind armastan. Ma ei julge sellele mõelda, et ma sind kaotan, siiski ütlesin ma: Sündigu Sinu tahtmine! Ega sa ei pahanda minu otse üle, ma ei wõind teisiti. Minu Jeesus paistis mulle nii auline ja kallis, et ma teisiti ei wõind.“

„Kuidas tuled sa sellele, et ma pahandan? Sa oled oma jutustamisega mind rohkem rõõmustanud, kui sa ise wõid arwata. Maine, kes nõnda oma Jeesust armastab, on wäärt abielluma, sest jarnane armastus teeb ka mehe õnnelikuks.“

Kustusid wiimased päikese kiired. Puna taewa serwal näitas weel, kuhu päike oli kadunud. Üksikud jalutajad ruttasid kodu poole. Ka Arnold ja Laine tõusid üles ja läksid koju.

* * *

*

Oli jälle ilus kewad. Pikk tali oli möödunud, mis iheäransis külm oli olnud. Weel mai algul puhusid külmad tuuled, ja külmetas õõseti. Kuid järsku läksid ilmad soojaks ja mõne päewa jookshul oli loodus end ilusaks ehtind. Igal pool paistis uus elu ja elaw liikumine. Ühes suures saalis, kus üsklik noored omi koosolekuid pidasid, oli täna ka elaw liikumine. Siin ja seal olid noored wennad ja õed askeldamas ja midagi korraldamas. Saal oli kaskede ja wannikutega ehitet ja pidulikufs muudet. Ühe seina ääres seisis waaside ja lillede keskcl kantšel, mille ette oli juur waip laotet.

„Kas on weel midagi teha“? küsib keegi noortest. „Warji hakkawad wõerad tulema ja umbes tunni aja pärast ilmub noor paar.“

„Kõik on korras“, wastawad mitmed juud. „Jääb weel kofkufoguda ja neid lauluga wastuwõtta.“

Ilmuwad juba esimesed küllalised ja warji on juur saal puupüsti rahwast täis.

„Tulewad!“ hüüab keegi tasefesi ja warji ilmuwad saali uksele Laine ja Arnold, ning üks-

teise käest finni hoides sammuvad nad õpetaja järel altari ette.

Liigutawalt kõlab koori laul: „Oh saada mind!“ ja pühalik tunne valdab kõiki kooswiibijaid.

Õpetaja loeb Ew. 5, 31 ja 32 salmi ja räägib nende põhjal wainustatult: Täna on rõõmu päew. Täna ühineb kahe inimese elu tee. Tähtsam filmapilk nende elus. Teie sugulased andke oma õnnistus ja teie noored ja wanad, rõõmstuge oma wenna ja õega ja kõdigeõrgem tõstku oma käed nende üle ja õnnistagu neid!“ Edaži räägib tema juurest jaladusest, mida Jumal abielusele pannud on, abielumõistest, hingeliseft kofku kõlast, wastatiku aitamisest, puhtuseft, armastuseft j. n. e. Noor paar ja kuulajad on kõneft kaasatõmmatud ja paljudele selgis, mis abielu dieti on ja mida Jumal abielurahwast ootab.

Laire oli lühikeft aega selles seltskonnas wiibinud, kui Arnold juba mõni aasta tegutses, kuid selle lühikese aja jooksul oli ta kõikide sugupidamist wõitnud. Warji, peale mudasupelusajutuseft koju tulemist, hakkas tema haigus paranema, nii et ta juba talwe jooksul wõis mõnest waimulikust koosolekust osa wõtta. Kewade saabumisel aga tundis ta end juba päris terve olemat ja wõis sagedasti noorte keskel wiibida ja nendega kaasa tegutseda. Ei ole ka ime, et siis nüüd, kus laulatus oli lõppenud, iga üks tahtis neile õnne soovida ja nende kätt pigistada.

Kuld side, armastus, oli neid ühendand ja igauks soovis, et see kewade ilalgi ei lõppeks.